

3. Ісаєнко Н. Формування загальнолюдських духовно-моральних цінностей / Н. Ісаєнко // Психолог. – 2008. – № 29. – С. 71.
4. Толстих Л. Робота з підлітками «групи ризику» / Л. Толстих // Психолог. – 2008. – № 38–39. – С. 31.
5. Соціальна педагогіка: теорія і технології : підр. / [за ред. І. Д. Звереві]. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – С. 299.

РЕЗЮМЕ

С. М. Грицай. Диагностика неадекватного поведения детей в межличностных отношениях в школе.

В статье представлены актуальные способы профилактики межличностных отношений в школе. Проанализированы существующие методы предупреждения конфликтных ситуаций в системе взаимоотношений «учитель – ученик», рассмотрена проблема особенностей педагогического взаимодействия с подростками, которая характеризуется неадекватным поведением в межличностных отношениях.

Ключевые слова: неадекватное поведение, межличностные отношения, подросток, конфликт.

SUMMARY

S. Gricaj. Diagnosis of inadequate behavior of children in interpersonal relationships at school.

The article presents the current methods of prevention of interpersonal relationships at school. Analyzed the existing methods of preventing conflict in the relationship «teacher – student», and also considered the problem of characteristics of pedagogical interaction with youth, which are characterized by inappropriate behavior in interpersonal relationships.

Key words: inappropriate behavior, interpersonal relationships, adolescent conflict.

УДК 373.018.32:316.614–057.874

О. Кузьміна

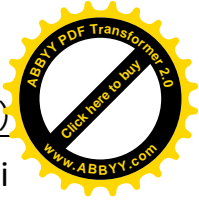
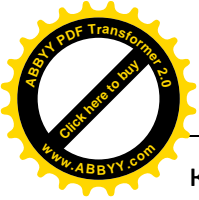
Слов'янський державний педагогічний університет

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ РОБОТІ З ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ-ІНТЕРНАТІВ

У статті доведено, що зараз вагомого значення набувають інтерактивні технології в роботі зі старшокласниками загальноосвітніх шкіл-інтернатів, оскільки, використовуючи їх систематично у процесі виховної роботи, можна проектувати ситуації їх майбутнього життя, взаємини, завдання різного характеру, тобто створювати підґрунтя для формування життєвої компетентності учнів.

Ключові слова: життєва компетентність, особистість, школа-інтернат, інтерактивні технології, інтерактивність, старшокласники, почуття, емоції, свідомість.

Постановка проблеми. За сучасних умов розгортання соціально-педагогічної роботи в Україні набуває значної актуальності завдання впровадження якісно нових технологій у процес роботи з різними

категоріями клієнтів. Особливе місце серед них посідають інтерактивні технології. Вагомого значення набувають інтерактивні технології в роботі зі старшокласниками загальноосвітніх шкіл-інтернатів, оскільки, використовуючи їх систематично у процесі виховної роботи, можна проектувати ситуації їх майбутнього життя, взаємини, завдання різного характеру, тобто створювати підґрунтя для формування життєвої компетентності учнів

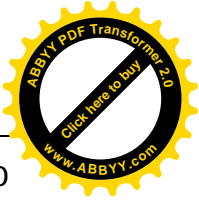
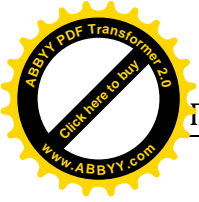
Аналіз актуальних досліджень. Багато науковців, педагогів-практиків розглядають проблему формування життєвої компетентності і вказують на специфічність у формуванні життєвої компетентності вихованців інтернатних закладів (Г. Бевз, І. Єрмаков, А. Капська, І. Кон, В. Лисенко, С. Омельченко, Ж. Петрочко) та ін.

Мета статті – спроба досягти ефективності впровадження в програму експериментальної роботи такої умови, як використання інтерактивних технологій у соціально-педагогічній роботі з формування життєвої компетентності учнів загальноосвітніх шкіл-інтернатів.

Виклад основного матеріалу. Завдяки застосуванню інтерактивних технологій відбувається одночасне навчання, виховання та вирішення соціально-виховних завдань, які виникають у процесі формування життєвої компетентності учнів. А це, як правило, процес перегляду установок, цінностей і переконань за постійної взаємодії нової інформації з тим, що вже є відомим. Інтерактивні форми навчально-виховної роботи зі старшокласниками дають можливість залучати до роботи внутрішні почуття, свідомість, емоції, якості. Результатом такого процесу є сприяння засвоєнню інформації та усвідомлення значущості тих показників, що дістають розвиток та формування у процесі взаємодії.

Поняття «інтерактивність» (з англ. interactive) трактується як учіння, що ґрунтується на взаємодії однієї особистості з іншою особистістю (учитель – учень, батьки – діти) [3, 31–32]. Інтерактивність як процес комунікативної взаємодії (з латин. interaktivus) – міждіяльний, між дійовий, розглядається як спеціально організована пізнавальна діяльність, що має яскраво виражену соціальну спрямованість [2, 248.].

Для теорії символічного інтеракціонізму (засновник – американський філософ Дж. Мід) характерним є розгляд розвитку й життєдіяльності особистості, творення людиною свого «Я» у ситуаціях спілкування та взаємодії з іншими людьми [6].

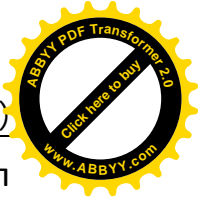
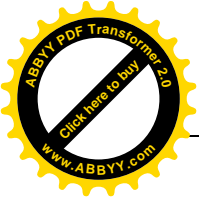
У психології інтеракція розглядається як здатність взаємодіяти або перебувати в режимі бесіди, діалогу з чим-небудь (наприклад, з комп'ютером, навчальним засобом тощо) або з ким-небудь (людиною), а соціальна інтеракція – процес, за якого індивіди під час комунікації, яка відбувається у групі, своєю поведінкою впливають на інших індивідів, викликаючи відповідні реакції. Психологи наголошують на тому, що більшість ефективних змін в установках, мотивації і поведінці людей легше здійснюються у групі [7].

Таким чином, *інтерактивні технології формування життєвої компетентності учнів загальноосвітніх шкіл-інтернатів* ми визначатимемо як сукупність дій, операцій, що забезпечують залучення учнів до форм соціально-педагогічної роботи щодо формування життєвої компетентності за рахунок добору й використання сукупності активних прийомів, методик, засобів забезпечення взаємодії, зворотного зв'язку, права вибору, двоспрямованості спілкування, оптимального врахування життєвого досвіду учнів.

Отже, інтерактивні технології формування життєвої компетентності учнів загальноосвітніх шкіл-інтернатів конструюються педагогом із сукупності тих активних форм, методів, засобів навчання, які найкраще забезпечують ефективне функціонування змісту, відповідають інтересам і запитам учнів старших класів загальноосвітніх шкіл-інтернатів та спрямовані на реалізацію завдання формування життєвої компетентності.

Застосування інтерактивних технологій формування життєвої компетентності учнів загальноосвітніх шкіл-інтернатів має значний освітній і розвивальний потенціал, забезпечує максимальну активність учнів старших класів у соціально-виховному процесі, для оптимальний час отримання інформації та яскраву результативність.

У технологіях такого типу учасники взаємодіють між собою, обмінюються інформацією, спільно розв'язують проблеми, моделюють ситуації, оцінюють дії ровесників, визначають власну поведінку, занурюються у реальну атмосферу ділового співробітництва з розв'язання низки проблем відповідно до їх інтересів, потреб і запитів. При цьому відбувається постійна зміна видів навчальної діяльності: ігри, дискусії, робота в малих групах, міні-лекції тощо.

До основних *принципів* інтерактивної взаємодії належать: принцип діалогічної взаємодії, принцип кооперації й співробітництва, принцип активно-рольової (ігрової) і тренінгової організації діяльності. Безсумнівно, інтерактивні форми роботи сприяють інтерактивного розвитку всіх складових особистості, зокрема формуванню життєвої компетентності молодшої людини.

Інтерактивні технології реалізуються переважно у групових формах інтерактивної діяльності. Група учнів, що взаємодіють учнів здобуває більше можливостей для розвитку особистісних показників, оскільки інтелектуальна активність учнів стимулюється та активізується у групових змаганнях, у колективному пошуку істини. При цьому діє такий психологічний феномен, як зараження, будь-яка висловлена сусідом думка здатна мимоволі викликати власну, аналогічну, близьку до висловленого або, навпаки, зовсім протилежну. Найбільш повно ці ефекти виявляються в ігрових і тренінгових технологіях навчання.

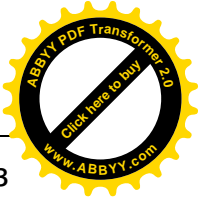
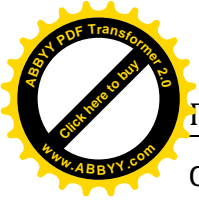
У процесі розробки програми експериментальної роботи ми ґрунтувалися на визначенні особливостей інтерактивних форм роботи, запропонованих С. О. Сисоєвою [1], а саме:

1. Інтеракція дозволяє інтенсифікувати процес розуміння, засвоєння й творчого застосування знань під час вирішення практичних завдань. Ефективність забезпечується за рахунок більш активного залучення до процесу не тільки отримання, але й безпосереднього використання інтегрованого комплексу знань. За регулярного застосування інтерактивного навчання в учнів формуються продуктивні підходи до оволодіння інформацією, зникає страх висловити неправильне припущення і встановлюються довірливі відносини з педагогом.

2. Участь в інтерактивних формах роботи підвищує мотивацію й залученість учнів до розв'язання життєвих проблем, що дає емоційний поштовх до подальшої пошукової активності, спонукує їх до конкретних дій.

3. Учасники таких форм роботи набувають досвід установалення контакту, взаємозалежних ціннісно-змістовних відносин зі світом (культурою, природою), людьми й самим собою – досвід діалогічної пізнавальної діяльності, комунікативних відносин, самопізнання, що є визначальним для успіху у майбутній життєдіяльності.

4. Інтеракція забезпечує не тільки приріст знань, умінь, навичок, способів життєдіяльності, але і є необхідною умовою для становлення й удосконалення компетентностей усіх видів через залучення учасників до

осмисленого переживання індивідуальної й колективної діяльності з метою усвідомлення життєвого досвіду, прийняття суспільних цінностей.

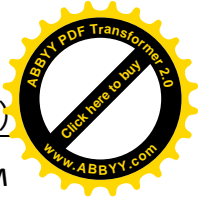
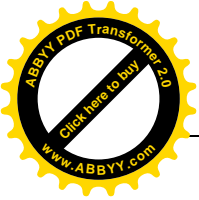
5. Оскільки інтерактивні форми роботи припускають можливість комунікації з педагогом та членами групи–учнями, співробітництво у процесі пізнавальної й творчої діяльності, то система контролю за способами пізнавальної діяльності в різних ситуаціях може будуватися на основі оперативного зворотного зв'язку, що робить контроль знань, умінь, навичок виявлення життєвої компетентності перманентним, більш гнучким і гуманним.

6. Одне із призначень інтерактивних форм роботи – змінювати не тільки досвід і установки учасників, але й оточуючу дійсність, тому що інтерактивні форми роботи найчастіше є імітацією інтерактивних видів діяльності, які відбуваються у суспільній практиці, щоденній майбутній практичній діяльності учнів. Саме тому техніки інтерактивного навчання готують випускників інтернатних закладів до перетворювальної практичної діяльності.

7. Особливість інтерактивних форм роботи з учнями старших класів загальноосвітніх шкіл-інтернатів полягає у тому, що у процесі реалізації форми часто спостерігається порушення звичної логіки пізнання: не від засвоєння теорії до практики, а від формування нового досвіду до його теоретичного осмислення через застосування специфічних технік, прийомів.

У сучасній науковій літературі визначають такий орієнтовний перелік форм і методів інтерактивної роботи з учнями: евристичні бесіди; інтарактивні презентації; дискусії; «мозкова атака»; метод «круглого столу»; метод «ділової гри»; конкурси; рольові ігри; тренінгові заняття; колективне вирішення творчих завдань; кейс-метод, практичні групові й індивідуальні вправи, моделювання певного виду соціально-педагогічної діяльності або ситуації; проектування й написання бізнес-планів, програм, проектів; обговорення відеозаписів, включаючи запис власних дій тощо.

Зарубіжні дослідники часто відносять вищевказані методи до «активних форм семінару», відзначаючи, що кожна з цих форм виконує специфічні функції, має свою методику підготовки, організації й проведення. Для опису технологічних кроків також використовують термін «методика» у значенні сукупність методів, прийомів практичного виконання чого-небудь.

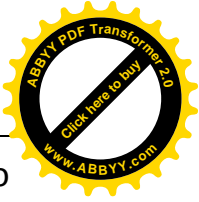
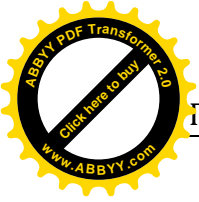

Необхідно визначити можливості деяких інтерактивних форм соціально-педагогічної роботи, які було застосовано нами під час експериментальної програми з формування життєвої компетентності учнів старших класів загальноосвітніх шкіл-інтернатів.

Однією з найбільш відомих інтерактивних форм, здатних забезпечити формування життєвої компетентності учнів, є *рольова гра*. В основу використання рольової гри з метою формування життєвої компетентності учнів старших класів загальноосвітніх шкіл-інтернатів покладено емоційність впливу нереального сюжету, відчуття відповідальності за дії свого «персонажа». Впливовість рольової гри, як форми роботи, актуалізується у зв'язку з тим, що емоційно забарвлений матеріал довше зберігається в пам'яті, швидше актуалізується, трансформується в особистий досвід учнів. Сенсом рольової гри стає соціально-педагогічна ситуація, яка виступає клітинкою цілісного процесу формування особистісної та професійної готовності [5, 16].

У процесі проведення занять Школи життєзнавства було проведено низку рольових ігор: «Хто з ким вітається?», «Як зробити подарунок?», «Як відмовитися від пропозиції, що вам не подобається?», «Як сподобатися роботодавцю?», «Ваш перший вихід на роботу», «Як зробити замовлення в ресторані?», «Візит до лікаря», «Як висловлювати почуття?», «Як поводитися в небезпечній ситуації?» тощо.

Наведемо приклад однієї з ігор. «Запрошення на чай» – це форма ігрової групової діяльності учнів, яка розвиває і закріплює в них почуття взаємної симпатії, формує поняття про цінності товариських відносин. Ця гра проводилася так. Учні, передаючи як естафету чайну чашку, по черзі повідомляють присутнім, кого б з людей (однокласників, відомих людей, уявних героїв) вони хотіли б запросити на чай у ситуації, коли кількість запрошених обмежується одним гостем. При цьому кожен повинен аргументувати свій вибір: чому він запрошує саме цього гостя, що збирається запитати у нього і що хотів би йому сказати. Добре, якщо момент піднесення чайної чашки як знака запрошення до дружньої бесіди супроводжується музикою, наприклад, «Запрошення до танцю» Карла Марії Вебера. Отримана таким чином інформація є цінною для педагога, оскільки дозволяє (певною мірою) діагностувати рівень комунікативної компетентності, толерантності учнів, виявити їх ідеали. Гра закінчується чаюванням реальних учасників (і можливих запрошених).

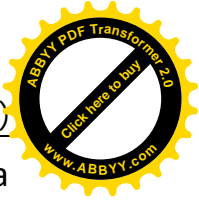
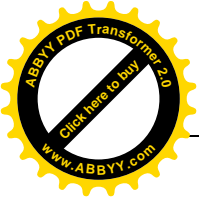
Ми поступово посилювали міру участі учнів у рольових іграх. Якщо на початку роботи учням пропонувалися готові ігрові сюжети, то надалі ми прагнули залучити їх до процесу розробки сюжетних ліній та до створення власних.

Наступною формою роботи, яку б ми хотіли визначити як одну з найбільш ефективних, є *творчий захист*. У процесі проведення занять Школи життєзнавства неодноразово використовувалася форма захисту, оскільки участь у ній привчає учнів старших класів загальноосвітніх шкіл-інтернатів до відстоювання позиції, формує здатність до аргументації, доведення. При цьому учні привчаються до толерантної взаємодії, вияву інтересів до авторської позиції інших. Психологічною сутністю використання цієї форми є створення ситуації, за якої у дитини формується впевненість у своїх силах, готовність вступити у творче змагання, віра в перемогу.

Творчий захист відбувається як презентація роботи творчих груп чи індивідуальних проектів. Форми творчого захисту можуть бути різними: слайд-шоу, фото-колаж; реферативне повідомлення, інсценування тощо. Нами було запропоновано такі форми цієї роботи, як: «Захист професії», «Захист хобі», «Захист сімейного герба», «Захист авторського морального кодексу», «Захист виду спорту» тощо.

У розробленій та впровадженій експериментальній програмі з формування життєвої компетентності учнів старших класів загальноосвітніх шкіл-інтернатів ми використовували таку форму інтерактивної діяльності, як конкурс. *Конкурс* як різновид змагання є дієвим стимулом до формування особистісних показників учнів. Участь у конкурсі стимулює творчу енергію, наснагу, сприяє створенню командної підтримки. Наведемо приклади конкурсів, які використовувалися нами у роботі з учнями старших класів.

Конкурс «Цицеронів» сприяє розвитку інформаційної та комунікативної компетентності учнів, їх ораторських умінь, здатності логічно мислити, естетично виразно і яскраво оформляти свої судження на задану тему. Ми використовували цю інтерактивну форму як елемент Свята професій, як один із різновидів конкурсів. У формі конкурсу «Цицеронів» може бути також проведено одне із засідань гуртка. Цей конкурс проводиться без попередньої підготовки. У цьому його особливість та основний зміст.

Учасники конкурсу обираються ведучим або визначаються за бажанням присутніх. Ведучий пропонує учасникам конкурсу тему промови-імпровізації. Темою може стати будь-яке явище оточуючої дійсності (дружба, любов, весна, троянда, кіно, завірюха, вечір тощо). Учасники по черзі виголошують протягом 1–2 хвилин свою промову-імпровізацію на задану тему. Журі підбиває підсумки. Для фіналістів завдання конкурсу ускладнювалися: оформити свою промову-імпровізацію в певному жанрі: ода, вірш у прозі, вірш, дифірамп. Переможці отримували почесне право підготувати промову від імені випускників на прощальному випускному святі.

Коли конкурс складається з кількох завдань різного рівня складності і різних за формою, то він перетворюється на таку інтерактивну форму як *турнір*.

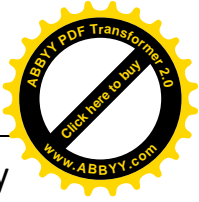
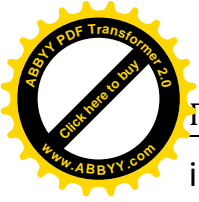
У роботі з формування життєвої компетентності учнів старших класів загальноосвітніх шкіл-інтернатів ми звертали особливу увагу на інтеграцію старшокласників до соціального середовища населеного пункту. Тому важливе місце в системі інтерактивних форм роботи посідає такий турнір, як *турнір знавців свого міста*.

Проведенню такого турніру передують ціла низка різних форм соціально-педагогічної роботи: лекторії з вивчення історії міста, автобусні й пішохідні екскурсії, конкурс творів, малюнків, фотографій, виставка колекцій листівок, марок і значків, заочні мандрівки пам'ятними місцями міста. Турнір знавців міста стає підсумком роботи з вивчення міста й дозволяє визначити готовність учнів старших класів до самостійного життя в умовах урбаністичного середовища [4].

Турнір проводився як серія зустрічей між паралельними класами, а потім як фінальна зустріч. У різних експериментальних школах-інтернатах учасники турнірів обирали темами історію міста, його архітектуру, культуру тощо.

Суттєво активізували старшокласників конкурси уболівальників (наприклад, на кращу пісню про місто).

Турнір знавців етикету мав на меті вирішення завдання формування побутової компетентності в учнів старших класів загальноосвітніх шкіл-інтернатів. Він став ефективним інтерактивним засобом формування в учнів старших класів знань етикету, розширення їх

індивідуального поведінкового досвіду. Проводився турнір знавців етикету як командне змагання в режимі он-лайн. Команди склалися з учнів одного класу, змагання відбувалося між двома класами.

Ми визначили, що ефективність формування життєвої компетентності учнів засобами турніру досягається в разі дотримання таких умов, як :

- завдання, висунуті перед командами, повинні мати наочний характер, щоб під час їх виконання етичне правило мало бути видовищним і передбачало можливість інсценування;
- необхідно, щоб коментар ведучого, що розкриває сутність правил етикету, їх тонкощі у вигляді «треба», «не можна», слідував за виконанням завдання, поставленого перед командою, і передував моменту суддівської оцінки.

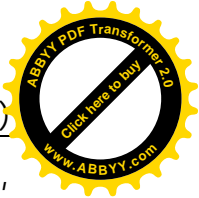
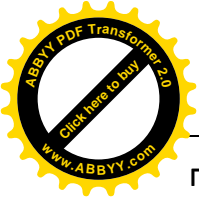
До змісту підготовчого етапу входили: підготовка оголошення, оформлення залу, місць для уболівальників, місць для команд учасників, музичних заставок, критерії оцінок для журі, гумористичних призивів тощо.

Методика складання етичних завдань полягає у доборі двох однотипних норм. Наприклад, як користуватися чайною ложкою, як користуватися столовою ложкою; як повинні під час зустрічі привітати один одного два чоловіки, які правила вітання між чоловіком і жінкою; як зустрічати гостей і як проводити гостей; як слід їсти банан, як слід їсти черешні; як правильно почати телефонну розмову і відповісти на дзвінок; як правильно і красиво сидіти на стільці; як сидіти на дивані тощо.

Представники команд повинні були продемонструвати, що робити в запропонованих ситуаціях.

На другому етапі команди отрували контрольні завдання, які передбачали наявність побутової компетентності учнів у різних ситуаціях: «у транспорті», «в театрі», «в гостях», «у магазині», «в кафе, ресторані», «в кіно», «на танцювальному вечорі « тощо.

Ми намагалися під час добору завдань-ситуацій не обмежуватися вузькими рамками етичних норм, актуальних для учнів старших класів. Для нас важливо було дати можливість учневі пережити ситуацію з майбутнього, закласти основи правильної поведінки, наприклад, у таких випадках: «запросити даму в театр», «сісти в автомобіль», «розважити

гостю», «запропонувати фінансову допомогу другові, що потрапив у біду», «прийняти відвідувача у своєму робочому кабінеті», «зробити покупку в магазині за кордоном», «зробити замовлення в ресторані», «відвідати туристичну агенцію і замовити тур для відпочинку».

Оскільки від туру до туру завдання ускладнювалися, то запропоновані ситуації змушували учнів залучитися до творчого пошуку, щоб згодом зуміти упоратися з цими завданнями в реальному житті.

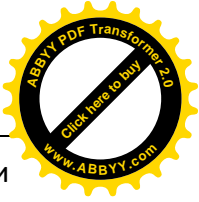
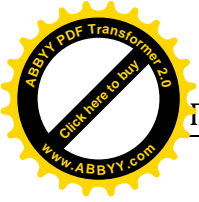
Турнір знавців етикету став традиційним для нашого експерименту, на другий рік проведення експерименту ми проводили вже міжшкільний цикл таких турнірів – «етичних битв».

Ми дійшли висновку про те, що важливо організовувати турніри знавців так, щоб вони проводилися легко, витончено, дотепно, так, щоб турнір нікого не образив, не принизив, не сприяв виявленню азарту і перемоги за всяку ціну, а, навпаки, сприяв інтелектуальному піднесенню учнів, допоміг повірити у власні можливості, зміцнити взаємини в колективі.

Висновки. Таким чином, використання інтерактивних технологій у соціально-педагогічній роботі з формування життєвої компетентності учнів загальноосвітніх шкіл-інтернатів дало можливість забезпечити не просто механічну зміну одних форм соціально-педагогічної роботи іншими, а дозволило розробити алгоритм використання інтеракції з метою забезпечення цілісності та якості процесу формування життєвої компетентності учнів загальноосвітніх шкіл-інтернатів. Отже, використання інтерактивних технологій (цілеспрямоване, алгоритмічне і планомірне використання інтерактивних форм і методів) у соціально-педагогічній роботі зумовило спрямованість педагогічних дій на формування життєвої компетентності учнів загальноосвітніх шкіл-інтернатів і забезпечує їх гармонійне вбудовування у навчально-виховний процес загальноосвітньої школи-інтернату.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вайнола Р.Х. Методика викладання соціально-педагогічних дисциплін : навч. посіб. [для студ. спец. 8.010106 «Соціальна педагогіка»] / Р. Х. Вайнола, С. О. Сисоева // . – К. : Київ. ун-т імені Б. Д. Грінченка, 2010. – 152 с.
2. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація : [навч. посіб] / Н. П. Волкова. – К. : ВЦ «Академія», 2006. – 256 с. – (Альмаматер).
3. Ігри дорослих. Інтерактивні методи навчання / [упоряд. Л. Галіцина]. – К. : Ред. загальнопед. газ., 2005. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

4. Праздники и вечера в классе // Классное руководство: Основные формы и методы работы классного руководителя / В. Н. Колодезникова. – Якутск : ЯПИ, 1984. – С. 40–46.
5. Превентивна робота з молоддю за методом «рівний-рівному» : навч. посіб. / [за ред. І. Д. Звереві]. – К. : Навч. кн., 2002. – 256 с.
6. Ситуационный анализ, или анатомия кейс-метода / под ред. д-ра социолог. наук, проф. Ю. П. Сурмина. – К. : Центр инноваций и развития, 2002. – 286 с.
7. Технология интерактивного обучения: Введение [Электронный ресурс]. – Режим доступа : [//http://www.moi-universitet.ru/](http://www.moi-universitet.ru/).

РЕЗЮМЕ

Е. Кузьмина. Использование интерактивных технологий в социально-педагогической работе по формированию жизненной компетентности учеников общеобразовательных школ-интернатов.

В статье обосновано, что для успешности формирования жизненной компетентности у воспитанников интернатных учреждений необходимо использовать интерактивные технологии, которые помогут создавать оптимальные средовые условия для формирования жизненной компетентности учеников старших классов общеобразовательных школ-интернатов.

Ключевые слова: личность, жизненная компетентность, школа-интернат, интерактивные технологии, интерактивность, старшеклассники, чувства, эмоции, сознание.

SUMMARY

H. Kuzmina. Using of interactive technologies for forming of vital competence for the students of general schools-boarding-schools.

In the article is talked that for success of forming of vital competence with the pupils of internatnykh establishments it is necessary to use interactive technologies which will help to create optimum sredovye usloviyadlya formings of vital competence of students of senior classes of obscheobrazovatel'nykh schools-boarding-schools.

Key words: the person, vital competence, boarding school, valuable reference points.

УДК 371.134

В. М. Раскалінос

Євпаторійський інститут соціальних наук
Кримський гуманітарний університет (м. Ялта)

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА: КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД

У статті проаналізовано поняття «професійна компетентність», «професійна компетентність соціального педагога» наявні у психолого-педагогічній літературі. Конструкт професійної компетентності розглянуто як результат професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів.

Ключові слова: соціальний педагог, професійна компетентність соціального педагога, професійна підготовка.